

Styrelsen för Stockholm Vatten
Holding AB, Stockholm Vatten
AB, Stockholm Vatten VA AB,
Stockholm Vatten Avfall AB

Granskningsrapport

Enligt aktiebolagslagens 10 kap. 14 § ska lekmannarevisorns granskningsrapport överlämnas till styrelsen för vidare befordran till årsstämman. I granskningsrapporten hänvisas till revisionskontorets granskningspromemoria som bifogas rapporten.

Härmed överlämnas granskningsrapporterna.

Stockholm den 6 februari 2015

Stefan Rydberg
Enligt uppdrag

Till årsstämman i Stockholm Vatten AB
Till fullmäktige i Stockholms stad för kännedom

Organisationsnummer 556210-6855

GRANSKNINGSRAPPORT

Jag, av fullmäktige i Stockholms stad utsedd lekmannarevisor, har granskat Stockholm Vatten AB:s verksamhet under 2014.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm den 6 februari 2015

Bengt Akalla

Av kommunfullmäktige i Stockholms stad
utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i Stockholm Vatten VA AB
Till fullmäktige i Stockholms stad för kännedom

Organisationsnummer 556175-1867

GRANSKNINGSRAPPORT

Jag, av fullmäktige i Stockholms stad utsedd lekmannarevisor, har granskat Stockholm Vatten VA AB:s verksamhet under 2014.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorns ansvar är att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån fastställda ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för min bedömning.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet i allt väsentligt har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Stockholm den 6 februari 2015

Bengt Akalla
Av kommunfullmäktige i Stockholms stad
utsedd lekmannarevisor

Gransknings- promemoria 2014

Stockholm Vatten
Holding AB
(koncernen)

**Granskningspromemoria
från Stadsrevisionen**

Nr 9, 2015

Dnr 3.1.2-10/2015

2015-02-06

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivs i nämnder och bolagsstyrelser. Stadsrevisionen i Stockholm granskar nämnders och styrelserns ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I "årsrapporter" för nämnder och "granskningspromemorior" för styrelser sammanfattar Stadsrevisionen det gångna årets synpunkter på verksamheten. Fördjupade granskningar som sker under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på Stadsrevisionens hemsida. De kan också beställas från revisionskontoret.

Innehåll

Redogörelse för granskningens planering och genomförande	1
Redogörelse för granskningsresultatet	1
Fördjupad granskning	1
Förtroendekänsliga poster	1
Intern kontroll i investeringsprojekt (uppföljning)	5
Uthyrning fritidsboende	5
Grundläggande granskning	6
Bolagets arbete med internkontroll	6
Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat	6
Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag	9

Redogörelse för granskningens planering och genomförande

Årets granskningsinsats har planerats tillsammans med samtliga lekmannarevisorer vid ett planeringsmöte den 20 maj 2014. Vid planeringsmöte den 11 juni 2014 avseende Stockholm Vatten in-formerade lekmannarevisorn om det granskningsuppdrag han givit revisionskontoret. Den auktoriserade revisorn presenterade sin revisionsplan. I övrigt har informationsutbyte skett mellan samtliga involverade i revisions- och granskningsarbetet. Resultatet av granskningen av intern kontroll och delårsbokslutet per 2014-08-31 rapporterades vid ett gemensamt avstämningsmöte den 3 oktober 2014, där bolagets ledning deltog.

Under granskningsåret har revisionskontoret sammanträffat med bolagets ledning i samband med information och avstämning av genomförda granskningar. Slutrevisionsmöte med bolagsledningen äger rum den 6 februari 2015.

Årets granskning har enligt fastställd planeringspromemoria omfat-tat bl a följande:

- Förtroendekänsliga poster
- Uthyrning fritidsboende
- Intern kontroll i investeringsprojekt (uppföljning)

Denna granskningspromemoria har faktakontrollerats av bolaget.

Ansvarig för granskningen av bolagets verksamhet från revisions-kontoret har varit Stefan Rydberg.

Redogörelse för gransknings- resultatet

Fördjupad granskning

Förtroendekänsliga poster

Representation, resor, mutor och bisysslor är exempel på risk-områden när det gäller förtroendeskadligt beteende och oegentlig-heter. Toleransnivån för avvikelser i förhållande till gällande regler och riktlinjer på dessa områden är mycket små.

Granskningen syftar till att bedöma om bolaget har en tillräcklig intern kontroll inom förtroendekänsliga områden, vilka i granskningen avgränsas till representation, resor/konferenser, bisysslor och leverantörer.

Bolaget har fastställt följande riktlinjer:

- Riktlinjer om mutor och representation
- Regler extern representation
- Regler intern representation
- Kontering av representation och förfriskningar
- Reseinstruktioner
- Attestinstruktion

Resor/konferenser – regler och rutiner

Av bolagets reseinstruktion framgår bl.a. att för att beställa en resa behövs ett resetillstånd. Resetillstånd för resor inom Sverige och Europa beviljas av närmast överordnad chef och för resor utanför Europa av VD. Styrelsens ordförande, eller vid dennes förhinder vice ordförande, ska godkännas VD:s resor.

Alla resor ska bokas genom reseadministratören. Reseadministratören skall se till att resans totalpris är det ekonomiskt mest fördelaktiga vid varje tillfälle. Vid flygresor skall i första hand ekonomiklass väljas och för tågresor gäller 2:a klass. Resenären skall också aktivt medverka till att kostnaden för resan blir lägsta möjliga t.ex. genom god framförhållning och noggrann planering.

Omfattning på resor och konferenser t o m 2014-10-31 uppgår till 3 923 tkr.

Verifiering

I granskningen har vi valt ut 30 stycken verifikationer för kontroll. Följande kontrollmål har ingått:

- Beslut om resan är fattad av behörig person?
- Resan är i enlighet med bolagets regler?
- Syfte och deltagare framgår av underlagen?
- Resan bedöms vara tjänsteanknuten?
- Utläggen bedöms vara motiverade och rimliga i sin omfattning?
- Samtliga utlägg är styrkta med underlag – räkenskapsmaterial?

Bedömning

Vår bedömning är att regelverket för resor är ändamålsenligt utformat och heltäckande som ger ett bra stöd till beslutsfattare och övrig personal. Granskningen visar att av efterlevnaden av regelverket fungerar tillfredsställande. Vid granskningstillfället saknades uppgift om syfte och deltagare för två verifikationer, komplettering av underlagen har erhållits i efterhand. I övrigt har inga avvikelser mot kontrollmålen noterats.

Representation – regler och rutiner

Styrelsen har fastställt stadens riktlinjer om mutor och representation. Av dessa framgår bl.a:

- För representationen krävs att det föreligger ett samband med representationen och den verksamhet som bedrivs. Det gäller både tidpunkt och plats för representationen samt den eller de personer mot vilka representationen riktar sig.
- Bolaget ska vara mycket restriktivt med representation. Detta gäller särskilt i samband med myndighetsutövning, inköp och upphandling, där det i princip inte får förekomma.
- Återkommande representation med en och samma person eller grupp av personer bör inte förekomma.

Utöver detta har bolaget tagit fram detaljerade regelverk för extern och intern representation

Omfattning på representation t o m 2014-10-31 uppgår till 340 tkr.

Verifiering

I granskningen har vi valt ut 25 stycken verifikationer för kontroll. Följande kontrollmål har ingått:

- Representation är i enlighet med bolagets regler?
- Syfte och deltagare framgår av underlagen?
- Representationen bedöms vara motiverade och rimliga i sin omfattning?
- Samtliga utlägg är styrkta med underlag – räkenskapsmaterial?

Bedömning

Vår bedömning är att regelverket för representation täcker alla relevanta områden och att efterlevnaden av regelverket fungerar tillfredsställande. Vid granskningstillfället saknades uppgift om syfte och deltagare för två verifikationer, komplettering av underlagen

har erhållits i efterhand. I övrigt har inga avvikelser mot kontrollmålen noterats.

Bisysslor – regler och rutiner

Bolagets rutin är att arbetstagare ska på begäran anmäla bisyssla och lämna de uppgifter, som arbetsgivaren anses behöva, för att bedöma bisysslan. Några dokumenterade riktlinjer angående detta finns dock inte.

Information om detta lämnas när arbetstagaren börjar sin anställning vid introduktionsutbildning. Uppgift om arbetstagare har någon bisyssla eller inte redovisas på särskild blankett som förvaras hos personalenheten. Om en medarbetare har en bisyssla ska denna godkännas av ansvarig chef. Vidare gör bolaget en kontroll av de anställda mot Bolagsverket ca vart tredje år.

Verifiering

En kontroll av de anställda mot Bolagsverket har genomförts och i ett antal fall har noterats att den anställda har ett engagemang i ett bolag, vilken inte har anmälts till Stockholm Vatten. Bolaget har genomfört en kontroll av dessa och begärt in kompletterande blanketter.

Vi rekommenderar bolaget att ta fram regler och riktlinjer angående bisysslor. Här bör även ingå en definition med vad som avses med bisyssla.

Granskning leverantörsregistret

En granskning av seriositeten hos registrerade leverantörer hos bolaget har genomförts. Information har inhämtats från Bolagsverket och Skatteverket samt Svensk Handels och Förenade Bolags varningslista. Resultatet av granskningen visar att bolaget under 2014 inte har gjort något inköp från bolag som har anmärkning vid dessa kontroller.

Bolaget bör dock göra en genomgång av sitt leverantörsregister och ta bort de leverantörer som t.ex. har gått i konkurs. Vidare förekommer en hel del leverantörer flera gånger i leverantörsregistret. Bolaget bör göra en genomgång av dessa och rensa i registret. Enligt uppgift har bolaget börjat se över rutinerna för registrering och registervård med målet att implementera detta till 2015.

I samband med granskning av bisysslor har även kontroll gjorts av om Stockholm Vatten har gjort inköp från något bolag där anställd i Stockholm Vatten (även anhörig till den anställda) har engagemang

enligt bolagsverket. Resultatet visar att några sådana inköp har gjorts under 2014. Bolaget har kontrollerat dessa och har påvisat att ingen jävssituation föreligger.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Revisionskontorets samlade bedömning är att bolaget har en tillräcklig intern kontroll inom förtroendekänsliga områden.

Intern kontroll i investeringsprojekt (uppföljning)

Revisionskontoret genomförde 2013 en granskning av intern kontroll i investeringsprojekt. Den samlade bedömningen som gjordes var att bolaget har en tillräcklig intern kontroll inom förtroendekänsliga områden. Vissa rekommendationer lämnades i granskningen, bl.a. kunde den övergripande kontrollmiljön för att förebygga och upptäcka oegentligheter förbättras. Vidare kunde bolagets risk- och säkerhetsanalys inriktas mer mot att ha större fokus på förebyggande arbete för att motverka oegentligheter.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Enligt revisionskontorets bedömning har bolaget nu vidtagit åtgärder för att förbättra sitt arbete för att förebygga oegentligheter. En ny roll har bl.a. etablerats med syfte att öka internkontrollen i investeringsverksamheten. Ett omfattande förändringsarbete har genomförts sedan 2012 med syfte att förbättra styrning och uppföljning av investeringsprojekten. Implementering har genomförts under 2014.

Uthyrning fritidsboende

Bolaget bedriver uthyrning av torp för fritidsboende vid Bornsjön. Intäkterna för denna verksamhet uppgår till ca 9,5 mnkr per år. Uthyrning sker internt inom bolaget i första hand och om intresse finns görs uthyrning till allmänheten. Hyran fastställs genom en oberoende extern hyressättning.

En granskning av den interna kontrollen av denna verksamhet har genomförts.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Enligt revisionskontorets bedömning fungerar den interna kontrollen tillfredsställande när det gäller rutinerna vid uthyrning av fritidsboende.

Grundläggande granskning

Bolagets arbete med internkontroll

Styrelsen beslutade godkänna internkontrollplanen för åren 2012-2014 vid sammanträde i december 2011. Planen utgår från de områden (se nedan) som bedömts väsentliga för bolaget/koncernen och med utgångspunkt i bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska förhållanden i övrigt:

- Intäkter
- Kostnader
- Anläggningstillgångar
- Personal/löner
- Information/rapportering
- Skatter/avgifter
- Koncernmellanhavanden

Årligen upprättas en granskningsplan med utgångspunkt i den av styrelsen beslutade treårsplanen och med beaktande av eventuella förändringar i förutsättningarna för verksamheten. Årlig granskningsplan beslutas av Vice VD och redovisas till ledningsgruppen. Fördjupad granskning under 2014 har genomförts för områdena Kostnader, Information/ rapportering samt Koncernmellanhavanden.

Rutinen för arbetet med internkontrollplanen är dokumenterad i bolagets Miljö- och Kvalitetshandbok. Enligt rutinbeskrivningen ska VD rapportera genomförd granskning och slutsatser av granskningen till styrelsen i mars månad.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Den översiktliga internkontrollplanen för 2012-2014 är strukturerad och upptar områden som enligt revisionskontorets bedömning är väsentliga och riskfyllda. Arbetet med kontroller enligt planen är genomförd enligt uppgift från bolaget. Styrelsen kommer att få en rapport över resultatet vid sitt sammanträde i mars 2014.

Planen kunde dock kompletteras med kontroller inom området Förtroendekänsliga poster.

Bolagets ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat

Revisionskontoret har granskat tertialrapporter och bokslut med inriktning på bolagets prognoser och resultat efter finansnetto. Av

nedanstående framgår bl a kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens krav på resultat enligt budget 2014 och bolagets prognoser över resultat och investeringar. Vidare har bolaget måluppfyllelse avseende fullmäktiges mål granskats. Bolagets ursprungliga budget var 6,2 mnkr, men har reviderats med 16,6 mnkr för jämförelsestörande post (avsättning för tvist för VA-nämndens dom om taxa för dagvatten) till -10,4 mnkr.

Resultat efter finansnetto

Bolagets budget	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut
6,2	6,6	-13,1	-26,5

Prognos 2

I prognos 2 ingår resultat i koncernen Stockholm Vatten Holding AB i och med ändrad koncernstruktur från och med juli 2014 är prognosen inte jämförbar med Prognos 1 eller ursprunglig budget. Jämförelse görs istället med periodiserad budget för juli-december som uppgår till 3,2 mnkr.

Bokslut

Resultat efter finansnetto, exklusive jämförelsestörande poster, uppgår till -26,5 mnkr, vilket ska jämföras med budgeterat resultat efter finansnetto om 13,9 mnkr, vilket innebär att bolagets resultatkrav inte helt har uppnåtts. Utfall och budget avser en konsolidering av helårsbudget för Stockholm Vatten AB och Stockholm Vatten VA AB samt den budget för perioden juli till december som övertog av trafikkontoret vid överföringen av avfallsverksamheten till Stockholm Vatten.

En stor del av avvikelserna (14,3 mnkr) beror på korrigering av tidigare felaktigt beräknade pensionspremier. Övriga externa kostnader är 45,8 mnkr högre än budget, där skadeståndsanspråk p.g.a. översvämningar uppgår till 17,5 mnkr som är 11,7 mnkr högre än budget. Vidare har en nedskrivning gjorts på 15,1 mnkr som avser sopsugsanläggning vid Strömkajen (övertogs från trafikkontoret).

När det gäller den jämförelseposten avseende VA-nämndens dom kommer trafikkontoret betala i enlighet med fullmäktiges taxa, vilket innebär att reserveringen för tvistig fordran minskas från 16,6 mnkr till 7,6 mnkr och att återföring av avsättning i bokslut 2013 görs med 50 mnkr. Detta innebär att resultat efter jämförelsestörande poster uppgår till 16,0 mnkr.

Investeringar (mnkr)

Bolagets budget	Prognos T1	Prognos T2	Bokslut
706	728	740 (909)	738 (893)

Prognos 2 samt bokslut

Investeringsutgiften för projektet Stockholms framtida avloppsrening (SFA) var ej beaktad i budgeten för 2014, genomförandebeslut fattades av kommunfullmäktige i maj 2014. Prognosen exklusive detta projekt uppgår till 740 mnkr.

Enligt bokslutet är utfallet 738 mnkr exklusive SFA som uppgår till 155 mnkr. Utfallet är 32 mnkr högre än budget, vilket främst är en effekt av tidigare års förskjutningar.

Bolagets uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål

Inom ramen för ILS, Stockholms stads system för ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi, har kommunfullmäktige fastställt tre inriktningsmål och 13 verksamhetsmål. Kopplat till verksamhetsmålen har även ett antal indikatorer fastställts och för bolagen också ägardirektiv. Genom indikatorerna mäts i vilken utsträckning stadens nämnder och bolag uppfyller kommunfullmäktiges mål. De indikatorer som bolagen omfattas av framgår av kommunfullmäktiges budget samt av den budget koncernstyrelsen har antagit för bolagssektorn. Respektive bolag ska ange årsmål för sina indikatorer och aktiviteter kopplade till fullmäktiges ägardirektiv. Rapportering av statusen för fullmäktiges inriktningsmål/ägardirektiv ska ske i planerings- och uppföljningsverktyget ILS-webb

Revisionskontoret har granskat om bolaget styrelse har formulerat årsmål för respektive indikator och aktiviteter kopplade till bolagets ägardirektiv, att mål och aktiviteter följs upp på ett systematiskt samt om måluppfyllelsen redovisas för styrelsen. Vidare har revisionskontoret bedömt om större avvikelser mot budget har analyserats och förklarats på ett tillfredsställande sätt.

lakttagelser

Bolaget omfattas av 14 KF-indikatorer och 6 indikatorer från Stadshus AB. För dessa indikatorer har bolaget fastställt mål som följs upp årsvis eller tertialvis. Målen redovisas i ILS-webb och

kommenteras i VD-kommentaren varje tertiäl samt årligen i ILS-rapporten. Revisionskontoret kan notera att bolaget även har antagit egna bolagsspecifika indikatorer med mål som utgår från bolagets strategiska styrkort.

Bolaget har redovisat indikatorernas måluppfyllelsegrad i tertiäl-rapport 2 i enlighet med moderbolagets anvisningar och denna har redovisats för styrelsen. Av denna framgår att de flesta av indikatorerna som mäts vid detta tillfälle är uppfyllda. Avvikelse finns när det gäller "Avvikelse investeringsbudget".

I bolagets bokslut framgår att de flesta av indikatorerna är uppfyllda eller delvis uppfyllda. Av fullmäktigeindikatorerna finns avvikelse när det gäller "Resultat efter finansnetto", och "Antal ungdomar som fått sommarjobb i stadens regi" där utfall blev 17 jämfört med målvärdet på 25.

Av bolagets egna indikatorer är målet för indikatorn "Antal fastigheter som drabbats av fler än 1 översvämning de senaste 10 åren" (årsmål 5 jämfört med utfall 43) samt "Andelen av de sjöar som påverkats av Stockholm Vattens verksamhet med ökat eller bibehållet siktdjup" (årsmål 100 % jämfört med utfall 69 %) inte uppnådda.

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Enligt revisionskontorets bedömning får styrelsen bra information om bolagets ekonomi och verksamhet i de rapporter som lämnas i samband med tertiälrapporter och bokslut. Revisionskontorets bedömning är att bolaget i huvudsak har uppnått årsmålen för kommunfullmäktiges och Stadshus AB:s indikatorer. Bolaget bidrar till att fullmäktiges mål uppnås.

Fullmäktiges resultatkrav har inte helt uppnåtts. Nöjaktiga förklaringar till detta har lämnats.

Uppföljning av ägardirektiv och uppdrag

Enligt kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens budget för år 2014 ska bolagsstyrelsen arbeta med ett antal bolagsspecifika ägardirektiv:

- Fokusera på kärnverksamheten och fortsätta effektiviseringsarbetet

- Omlokalisera bolagets huvudkontor i syfte att skapa en mer effektiv och ändamålsenlig lokalanvändning
- Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader
- Arbeta med att utveckla service och tillgänglighet gentemot brukare och kund
- Tillsammans med andra myndigheter utveckla och intensifiera arbetet så att stadens mål om lokalt omhändertagande av dagvatten uppnås enligt dagvattenstrategin
- Intensifiera arbetet med sjörestaureringar enligt vattenprogrammet
- Bidra till att öka biogasproduktionen
- Driva utvecklingen av Västerorts framtida avloppsvattenrening
- Ansvara för driften av GlashusEtt som center för information om stadens miljö- och klimatarbete
- Beakta effekter av ett förändrat klimat

Revisionskontorets sammanfattande bedömning

Enligt revisionskontorets sammanfattande bedömning arbetar bolaget aktivt med kommunfullmäktiges och koncernstyrelsens mål och ägardirektiv.